

PROFILUL FACTORILOR CONVENȚIONALI DE RISC AI BOLILOR CRONICE NETRANSMISIBILE ÎN RÂNDUL STUDENȚILOR MEDICINIȘTI

Rodica IGNAT, Diana CHIOSA, Lilia LUPU, Alexei LEVIȚCHI, Oleg LOZAN, Ghenadie CUROCICHIN
Universitatea de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu”, Republica Moldova

Autor corespondent: Rodica Ignat, e-mail: rodica.ignat@usmf.md

Cuvinte-cheie: factori de risc convenționali, boli netransmisibile, tineri, studenți medici-
niști.

Introducere. Majoritatea factorilor convenționali de risc ai bolilor cronice netransmisibile se instalează devreme, până la vârsta de adult tânăr, iar dezvoltarea acestor maladii are loc mai târziu, pe parcursul vieții. Identificarea precoce a acestor factori de risc la tinerii viitori medici facilitează intervențiile precoce de schimbare a comportamentului tinerilor în scopul prevenirii bolilor cronice netransmisibile.

Scopul. Identificarea factorilor de risc convenționali a bolilor cronice netransmisibile la studenții medici-
niști.

Material și metode. Studiul transversal a fost realizat pe un eșantion de 701 studenți admiși la anul I de studii de la facultățile Medicină, Stomatologie, Farmacie și Sănătate Publică ale USMF „Nicolae Testemițanu”, cu vârstele cuprinse între 1730 ani. Distribuția studenților după apartenența de gen a constituit 199 (28,4%) – bărbați și 502 (71,6%) – femei. Toți participanții la studiu au completat benevol chestionarul pentru depistarea și supravegherea factorilor de risc ai bolilor netransmisibile după metodologia STEPS (OMS), ulterior au fost supuși examenului clinic, antropometric și recoltării sângelui venos după un post prandial anterior de 12 ore. Parametrii biochimici lipidici au fost determinați în Laboratorul „InVitro”.

Rezultate. În urma analizei datelor obținute în rândul studenților medici-
niști la anul I au fost identificați 13,3% cu statut de fumător actual, majoritatea fiind bărbați 65,6% ($p=5,0 \cdot 10^{-4}$). Consumul actual de alcool a fost identificat la 74,8% din tineri, dintre care 33,4% bărbați și 66,6% femei ($p=1,0 \cdot 10^{-3}$). Mai mult de jumătate din respondenții evaluați (58,5%) au consumat mai puțin de cinci porții de fructe și de legume pe zi ($p=0,929$). Activitatea fizică insuficientă a fost înregistrată la 7,2% din tinerii viitori medici, dintre care 17,4% bărbați și 82,6% femei ($p=0,0965$), pentru care activitatea fizică totală realizată nu corespundea recomandărilor OMS, cel puțin 600 MET-minute pe zi de activitate fizică de intensitate moderată sau viguroasă. Persoane supraponderale printre studenții de la anul I au fost 13,5%, majoritatea fiind bărbați (53,2%). Obezitatea a fost stabilită la 4,0% din persoane, cota femeilor constituind 60,7% ($p=1,91 \cdot 10^{-8}$). Obezitatea abdominală a fost înregistrată la 37,7% din studenți, dintre care 89,7% de gen feminin ($p=3,29 \cdot 10^{-16}$). Hipertensiune arterială (HTA) a fost stabilită la 3,3% de persoane. Mai mult de jumătate de studenți de la anul I (52,5%) au avut HDL colesterol modificat mai mic decât valorile prag gen specifice. Astfel, 58,8% din numărul total de femei au înregistrat nivelul HDL colesterol scăzut ($\leq 1,29$ mmol/l), iar printre bărbați nivelul HDL colesterol scăzut ($\leq 1,03$ mmol/l) a fost la 36,9% din numărul total de bărbați ($p=5 \cdot 10^{-4}$).

Concluzii. Rezultatele cercetării demonstrează prezența factorilor convenționali de risc ai bolilor cronice netransmisibile în rândul tinerilor, viitori medici. Determinarea profilului acestor factori de risc la studenții medici permite stratificarea tinerilor din acest grup de vârstă cu factori de risc evidenți și facilitează elaborarea măsurilor profilactice personalizate.